

Ministerie van Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Postadres: IND Hoofdkantoor, Postbus 5800, 2280 HV Rijswijk

Bezoekadres

Dr. H. Colijnlaan 341

2283 XL Rijswijk

Aan de Stichting INLIA
Dhr. P. Postma
Jacobijnerstraat 5
9712 HZ GRONINGEN
AANTEKENEN

Infolijn: 0900-1234561 (EUR 0,10 p.m.
werkdagen van 09.00 tot 17.00 uur)

Onderdeel	Afdeling Uitvoeringsbeleid
Contactpersoon	K.M.M. Boeije
Doorkiesnummer(s)	070 - 779 4415
Datum	24 oktober 2008
Ons kenmerk	INDUIT 08- 3627 (AUB)
Uw kenmerk	Uw brief van 17 november 2006 over het overdragen van bevoegdheden zonder wettelijke grondslag in het kader van uitzettingen naar Somalië in 2003/2004
Bijlage(n)	één
Betreft	Reactie op uw brief van 17 november 2006

Geachte heer Postma,

In reactie op uw brief van 17 november 2006 bericht ik u als volgt. Allereerst bied ik u mijn verontschuldigingen aan voor de vertraging in de afhandeling van uw brief.

Zoals u weet, is mede naar aanleiding van uw brief, alsook naar aanleiding van kamervragen van de heer De Wit (SP, 27 februari 2007), nader onderzoek verricht naar de toenmalige werkwijze bij uitzettingen naar Somalië via de luchthaven Nairobi, Kenia. In de periode tussen oktober 2002 en juli 2004 zijn in totaal 37 vreemdelingen met behulp van Snyman & Migliori International (SMI) via Nairobi naar Somalië uitgezet. Het onderzoeksrapport voeg ik hierbij toe.

In het onderzoeksrapport komen de onderwerpen uit uw brief ruim aan bod. In deze brief ga ik er daarom slechts kort op in.

Voorzover u in uw brief aangeeft dat de IND zonder wettelijke grondslag of mandaat uitzettingsbevoegdheden (feitelijke uitzettingen alsmede het verkrijgen van reisdocumenten) zou hebben overgedragen aan SMI, teneinde vreemdelingen en/ of asielzoekers naar Somalië uit te zetten in 2003-2004, merk ik het volgende op. Artikel 61 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw2000) bepaalt dat de vreemdeling die niet rechtmatig in Nederland verblijft, Nederland uit eigen beweging dient te verlaten. De niet-rechtmatig verblijvende vreemdeling die niet binnen de wettelijke vertrektermijn gehoor geeft aan zijn vertrekplicht, kan Nederland worden uitgezet met de sterke arm op grond van de wettelijke bevoegdheid van artikel 63 Vw2000. Deze bevoegdheid tot uitzetten bestaat van rechtswege. Hiervoor is geen specifiek besluit of aanzegging nodig. Op grond van artikel 6.1 van het Vreemdelingenbesluit 2000 is het de bewindspersoon toegestaan alle benodigde handelingen te verrichten ter uitoefening van de bevoegdheid tot uitzetting.

Zoals ik hierboven reeds heb aangegeven, kan de vreemdeling die niet rechtmatig in Nederland verblijft en niet binnen de wettelijke vertrektermijn gehoor geeft aan zijn vertrekplicht, Nederland worden uitgezet. Indien nodig zal voor (vervangende) reisdocumenten worden gezorgd, waarmee de vreemdeling kan inreizen in het land van bestemming. In het geval van de uitzettingen met behulp van SMI naar Somalië heeft SMI ten behoeve van uit te zetten vreemdelingen paspoorten verzorgd. SMI heeft voor deze paspoorten betaald en de kosten vervolgens bij de IND in rekening gebracht.

Hierbij wordt opgemerkt dat de beslissing over toegangsverlening aan een individuele vreemdeling is voorbehouden aan de autoriteiten van het ontvangende land. Niet is gebleken dat de vreemdelingen op basis van de verkregen documenten geen toegang tot Somalië hebben gekregen.

De inzet van een derde partij, in het onderhavige geval SMI (inclusief de door haar ingeschakelde personen), is niet strijdig met de richtlijnen voor uitzettingen van vreemdelingen zoals deze zijn neergelegd in nationale en internationale wet- en regelgeving. Het beleidsmatig en juridisch kader sloot, en sluit, het gebruik van een derde partij (zoals ook bijvoorbeeld luchtvaartmaatschappijen en medische escorts) bij de realisatie van uitzettingen niet uit. Er is geen sprake geweest van de overdracht van bevoegdheden aan SMI.

Het tweede onderdeel van uw brief betreft het gestelde (gebrek aan) toezicht op de handelwijze van SMI en de door haar ingeschakelde tussenpersoon. U geeft aan dat de IND onjuist heeft gehandeld door het overdragen van uitzettingsbevoegdheden en ook onvoldoende heeft uitgezocht of de uitzettingen door SMI correct zijn uitgevoerd.

Met betrekking tot het overdragen van uitzettingsbevoegdheden verwijs ik naar hetgeen ik hierboven heb aangegeven. Ten aanzien van het toezicht op de handelwijze van SMI (de praktische uitvoering van de uitzettingen) merk ik het volgende op.

Een algemeen uitgangspunt bij verwijderingen uitgevoerd door Nederland – ongeacht naar welk land – is dat een vreemdeling toegang krijgt tot het land waarnaar wordt uitgezet. Indien een vreemdeling niet wordt toegelaten of terugkomt naar Nederland, dan wordt de vreemdeling teruggenomen. Monitoring door de Nederlandse overheid (met betrekking tot de situatie na terugkeer) vindt niet plaats. Indien de uitzetting wordt afgebroken is de verwijderende staat gehouden de vreemdeling terug te nemen op basis van het door haar getekende Verdrag van Chicago. Deze verplichting strekt zich tevens uit tot luchthavens waar een transfer plaatsvindt, in casu Nairobi. Nederland erkent deze verantwoordelijkheid en houdt zich aan deze verplichting. SMI was hiervan op de hoogte en ook de Keniaanse autoriteiten konden hierop vertrouwen.

De IND heeft de samenwerking met SMI uitvoerig voorbereid. Er is evenwel voorafgaand aan of tijdens de samenwerking met SMI geen schriftelijke overeenkomst afgesloten. Geconcludeerd wordt dat het de voorkeur had verdiend een schriftelijke overeenkomst af te sluiten, omdat daarmee de wederzijdse verplichtingen zouden zijn vastgelegd en de samenwerking beter (en vooraf) zou zijn geborgd. De uitzettingen werden op individuele basis voorbereid en per keer werden afspraken gemaakt. Eén uitzondering daargelaten was er altijd een medewerker van de IND aanwezig tijdens de transit van de vreemdelingen in Nairobi.

Zoals hierboven reeds is aangegeven, zijn via Nairobi in totaal 37 vreemdelingen door de IND uitgezet naar Somalië. Uit het onderzoek is gebleken dat SMI niet in alle gevallen (schriftelijk) heeft gerapporteerd over de uitstapplaats van de vreemdeling. In die gevallen waarin een schriftelijke rapportage ontbrak is door de IND gerappelleerd. Dit heeft echter niet in alle gevallen geleid tot het alsnog door SMI verstrekken van een schriftelijke rapportage. Niet in alle 37 gevallen is derhalve thans bij de IND bekend waar deze vreemdelingen (in Somalië) uit het vliegtuig zijn gestapt. Alhoewel de uitstapplaats niet in alle gevallen kan worden vastgesteld, zijn er geen aanwijzingen gevonden dat de uitgezette vreemdelingen niet veilig op hun bestemming in Somalië zijn aangekomen.

Vanaf juli 2004 is geen gebruik meer gemaakt van de diensten van SMI vanwege een combinatie van beleidsmatige en technische belemmeringen. In het onderzoeksrapport wordt (nader) ingegaan op deze redenen.

Ten aanzien van uw verzoek om te bewerkstelligen dat de IND niet weer met behulp van het gebruik van derden, zoals SMI, vreemdelingen uitzet, merk ik het volgende op. De DT&V is sinds 1 januari 2007 verantwoordelijk voor de uitvoering van het terugkeerbeleid. Ik kan u meedelen dat de DT&V op dit moment geen gebruik maakt van een organisatie als SMI. In zijn algemeenheid kan echter niet de toezegging gedaan worden dat in de toekomst geen gebruik meer gemaakt zal worden van derden bij de uitvoering van het terugkeerbeleid. De inzet van derde partijen als zodanig heeft namelijk juist een toegevoegde waarde bij het terugkeerproces. Hierbij valt onder meer te denken aan de inzet van medische escorts.

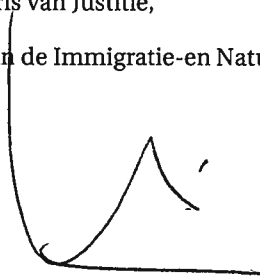
Het rapport heeft geen aanleiding gegeven om de huidige uitvoering van het terugkeerbeleid te herzien dan wel aan te passen. De conclusies uit het onderzoek zullen uiteraard worden meegenomen in eventuele toekomstige samenwerking van de DT&V met vergelijkbare particuliere organisaties.

Ik ga ervan uit u met het vorenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Justitie,
namens deze,
het plv. Hoofd van de Immigratie-en Naturalisatiedienst,

G. Versluis

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'G. Versluis', written over a horizontal line. The signature is somewhat stylized and includes a small flourish at the end.